

Gaz uznawany jest za najbardziej ekologiczne paliwo spośród dostarczanych do odbiorców za pomocą sieci i dlatego powinien cieszyć się coraz większym zainteresowaniem ze strony użytkowników oraz władz państwowych odpowiedzialnych za ochronę środowiska naturalnego.

GAZ DLA KAŻDEGO

Dostawcą gazu jest przedsiębiorstwo gazownicze, które prowadzi działalność gospodarczą w zakresie magazynowania, przesyłania, dystrybucji i obrotu paliwami gazowymi. Dostawca gazu nie może odmówić zawarcia umowy z konsumentem, jeżeli istnieją techniczne warunki dostawy gazu czyli odpowiednia sieć, do której można dokonać przyłączenia. Głównym problemem potencjalnych odbiorców staje się więc brak takiej sieci, a do jej budowy dostawcy zmusić nie można. Odbiorca może natomiast sam wybudować odcinek sieci (najczęściej robią to gminy), a następnie zawrzeć umowę z przedsiębiorstwem gazowniczym na przyłączenie tej sieci do sieci już istniejącej.

Przedsiębiorstwo gazownicze ma publicznoprawny obowiązek zawarcia umowy sprzedaży lub dostawy gazu z odbiorcą, jeżeli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki dostarczenia, a żądający zawarcia umowy spełnia warunki przyłączenia do sieci i odbioru. Warunki takiej umowy nie mogą być narzucone przez stronę silniejszą, w szczególności przedsiębiorstwo gazownicze nie może odmówić przejścia nowo wybudowanej sieci na swój majątek i musi partycypować w kosztach tej budowy, a następnie zapewnić dostawę gazu.

KTO Z KIM ZAWIERA UMOWĘ?

Jeśli zostały spełnione warunki techniczne dostawy gazu, przedsiębiorstwo gazownicze zawiera umowę z odbiorcą. Tym odbiorcą jest najczęściej indywidualny konsument - właściciel domu jednorodzinnego, lokator budynku spółdzielczego lub komunalnego - posiadający indywidualny licznik i rozliczający się na podstawie jego wskazań z dostawcą. Wszystkie sprawy związane z realizacją takiej umowy, strony (tj. dostawca i konsument) rozstrzygają między sobą na zasadach określonych w umowie i w obowiązujących przepisach.

Zdarza się też (choć rzadko), że zobowiązanie do dostarczenia gazu jest jednym z elementów umowy najmu lokalu lub spółdzielczego prawa do lokalu. W takim przypadku wynajmujący (np. spółdzielnia mieszkaniowa) jest stroną umowy o dostawę gazu, którą zawiera z dostawcą, zaś konsument - lokator nie pozostaje w bezpośrednim stosunku umownym z dostawcą, lecz z wynajmującym mu lokal. W efekcie wszelkie skargi i roszczenia lokatora na nienależyte świadczenie usług o dostawę gazu powinny być kierowane do wynajmującego, a nie do przedsiębiorstwa gazowniczego.

CO POWINNO BYĆ W UMOWIE?

W umowie powinny być określone strony ją zawierające oraz ilość paliwa gazowego niezbędna do prawidłowego funkcjonowania urządzeń gazowych znajdujących się w obiekcie odbiorcy, stawki opłat taryfowych, warunki wprowadzania ich zmian, sposoby prowadzenia rozliczeń i obliczania należności oraz terminy regulowania należności. Ponadto w umowie powinien być określony termin rozpoczęcia dostarczania paliw gazowych do obiektu oraz odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy, a w szczególności standardów jakościowych obsługi odbiorców. Dostawca zwykle zapisuje też obowiązki odbiorcy paliw gazowych, w których zobowiązuje odbiorcę do odbioru i użytkowania paliwa gazowego zgodnie z obowiązującymi przepisami i warunkami umowy oraz terminowego regulowania należności za gaz. Ponadto odbiorca powinien niezwłocznie poinformować przedsiębiorstwo gazownicze o zauważonych wadach i usterkach w układzie pomiarowym, a także o stwierdzonych przerwach i zakłóceniach w odbiorze paliwa gazowego. Odbiorca powinien umożliwić przedstawicielom przedsiębiorstwa gazowniczego dostęp do instalacji układu pomiarowego oraz wszelkich prac związanych z eksploatacją urządzeń i instalacji znajdujących się w obiekcie odbiorcy.

Konsument ma prawo do odszkodowania od przedsiębiorstwa dostarczającego gaz za przerwę w dostawie gazu, musi jednak udowodnić dostawcy szkodę, jaką poniósł i jej wysokość za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy przez dostawcę oraz związek przyczynowy między szkodą, a niewykonaniem dostawy.

ZASADY ROZLICZANIA

Podstawą do obliczania należności za paliwa gazowe jest wskazanie licznika. Jednostką obliczeniową, do której stosuje się stawki opłat jest metr sześcienny (m³), tj. ilość suchego gazu zawarta w objętości 1 m³ przy ciśnieniu 101,325 kPa i temperaturze 00 C. Opłata jest pobierana przez przedsiębiorstwo gazownicze na podstawie taryf zatwierdzonych przez Urząd Regulacji Energetyki.

Wiele osób płaci rachunki za gaz w formie zaliczkowej w cyklu kwartalnym. Dostawca na podstawie ilości gazu zużytego przez odbiorcę w poprzednim okresie, ustala ryczałt, który odbiorca płaci przez następny rok. Jeżeli jednak zużywamy mniej gazu niż wynika z naliczonej nam opłaty, a różnica ta przekracza 20%, możemy zgłosić wniosek o zmniejszenie tej kwoty. Zawsze natomiast przysługuje nam zwrot nadpłaconych pieniędzy, który odbywa się w rozliczeniu rocznym; kwoty te mogą być zaliczone na poczet przyszłego okresu lub wycofane na nasze żądanie w gotówce. Żądanie takie trzeba zgłosić w ciągu 7 dni od zawiadomienia o nadpłacie.

Konsument może zwrócić się o zastosowanie systemu bieżącego rozliczania na podstawie rzeczywistego zużycia gazu. W takim przypadku dostawca określa terminy opłat (raz na kwartał), zaś na odbiorcy ciąży obowiązek dokonywania odczytu i wpłat na tej podstawie.

Nie uiszczenie rachunku w ciągu jednego miesiąca od daty przypadającej płatności i ponowne wezwanie do zapłaty w terminie 14 dni od dostarczenia go odbiorcy lub w wyznaczonym terminie płatności rachunku okresowego powoduje konieczność zapłacenia odsetek ustawowych i może narazić odbiorcę na przerwę w dostawie gazu. Ponowne przyłączenie z reguły pociąga za sobą wniesienie opłaty przyłączeniowej w granicach 100zł /w zależności od regionu Polski /

LICZNIK - RZECZ ISTOTNA

Urządzenia pomiarowe rejestrujące ilość dostarczonego gazu stanowią własność dostawcy, który na swój koszt ma je obowiązek zakupić i zainstalować u odbiorcy. Także kontrola działalności licznika, a zatem jego konserwacja należy do obowiązków dostawcy. Warto przypilnować, aby nasz licznik był odpowiednio zaplombowany, co uniemożliwia samowolne dokonywanie zmian czy regulacji, a brak plomby lub jej uszkodzenie, nie zgłoszone dostawcy, może nas narazić na niemiłe konsekwencje. Wszelkie wątpliwości związane z nieprawidłowym działaniem licznika należy zgłaszać właścicielowi - przedsiębiorstwu gazowicznemu, które w ciągu 30 dni od zgłoszenia ma obowiązek licznik skontrolować. Jeżeli zastrzeżenie było zasadne, to koszt wymiany licznika ponosi przedsiębiorstwo gazownicze, jeżeli natomiast nie stwierdzono błędów w funkcjonowaniu licznika, to koszt kontroli pokrywa odbiorca.

Gdy licznik znajduje się poza naszym mieszkaniem, to obowiązek jego zabezpieczenia przed uszkodzeniem lub zniszczeniem spoczywa na zarządcy budynku. On też udostępnia urządzenia pomiarowe do kontroli i odczytu.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DOSTAWCY ZA SZKODY

Dostawca gazu odpowiada na zasadzie ryzyka za szkody wyrządzone na osobie lub mieniu np. spowodowane przez wybuch gazu, chyba że szkoda taka powstała na skutek działania siły wyższej, bądź wyłącznie z winy poszkodowanego albo osoby trzeciej, za którą dostawca nie ponosi odpowiedzialności. Przedsiębiorstwo gazownicze odpowiada za szkody wyrządzone wszystkim osobom, nie tylko odbiorcom gazu.

JAK DOCHODZIĆ ROSZCZEŃ?

Przy dochodzeniu roszczeń przeciwko dostawcy gazu nie ma specjalnego trybu składania reklamacji i w zasadzie konsument może od razu kierować swoje roszczenia na drogę sądową. Może również zwrócić się do przedsiębiorstwa gazowniczego.

Jeśli dostawca narzuca nam uciążliwe warunki umowy i sam czerpie z tego nieuzasadnione korzyści, możemy wystąpić do sądu o uznanie tych niekorzystnych postanowień umownych za bezprawne albo

zwrócić się za pośrednictwem organizacji konsumenckich do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który ma prawo wydania decyzji administracyjnej zakazującej narzucania uciążliwych warunków umów. Odbiorca ma możliwość wystąpienia do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w sprawach spornych dotyczących ustalania warunków świadczenia usług, odmowy przyłączenia do sieci gazowej, odmowy zawarcia umowy sprzedaży paliw gazowych. Jeśli umowa nie zostanie zawarta dobrowolnie na wniosek strony, Prezes URE ma uprawnienie do wydania rozstrzygającej decyzji, bądź do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia - zarządzenia tymczasowego określającego warunki podjęcia lub kontynuowania dostaw gazu.